

Værket, jeg har opgivet den officielle Anledning til dets Fremkomst, og man har ikke rokket ved Rigtigheden af min Gengivelse paa et eneste Punkt af de mange Tal, jeg fremførte. Jeg tog med Forsæt 10 toldbeskyttede Haandværk, idet det ikke kan nytte at blande en Mængde ubeskyttede Bygningsfag ind deri. Det vilde kun vildlede i Stedet for at vejlede. Jeg har altsaa taget 10 toldbeskyttede Haandværk, og jeg har vist, hvorledes Forandringen er foregaaet i Sverige i en Periode af 18 Aar med en Beskyttelse omtrent som Danmarks i de første 12 Aar og en forøget Beskyttelse i de sidste 6 Aar. Maa jeg nu oplyse ærede Medlemmer om, hvad min Modstander har sagt om disse Tal, der ere udgivne i Stockholm paa Foranledning af Stockholms Kommunalbestyrelse. Han siger i Nationaltidende for i Gaar Aftes:

„Efter det paaviste maa det være klart for enhver, at det svenske Talmateriale, hvorpaa Hr. Kædt i Folketinget støttede hele sin Paastand om Haandværkets Nedgang i Sverige under Beskyttelsen, er af allerløseste Beskaffenhed.“

Det er altsaa den Dom, som Protektionisternes Tillidsmand tillader sig kort og fyndig at afsige om et officielt Værk, udgivet i Stockholm angaaende Haandværkerforholdene i selve Stockholm. Den hvasse Kritiker fører ikke noget som helst Modbevis mod Rigtigheden af Tallene, og hans Dom staar i dette som i mange andre Tilfælde udelukkende for hans egen Kamptaktiks Regning.

I Tilslutning til sin Udladelse mod Statistikken fra Stockholm tilføjer min Modstander en Statistik fra 1888—95 over Mestre og Haandværksarbejdere i Sverige i det hele taget. Denne Statistik viser, at der ganske vist i det anførte Tidsrum er Fremgang i Mestrenes og Haandværksarbejdernes samlede Antal, men naar man tager Hensyn til, at man gennem en uhyre høj Beskyttelse i de senere Aar har forceret Anlægget af en Mængde Fabrikker rundt omkring i Landet med dertil hørende Bygninger, er det klart, at der inden for Bygningsfagene vil være en stærk Fremgang, og det Materiale, der sammenblander de toldbeskyttede Erhverv med de ikke toldbeskyttede er fuldstændigt værdiløst for Besvarelsen af det Spørgsmaal, hvorledes Toldbeskyttelsen har virket paa de beskyttede Haandværkeres Stilling. Inden man kan drage fornuftige Slutninger af disse Tal, skal man skille ad, hvad der hører til ubeskyttede, og hvad der hører til beskyttede Erhverv. Jeg har derfor i min

Fremstilling henholdt mig til Oplysninger fra Stockholms Kommunalbestyrelse og tage 10 Haandværksfag og vist Tilbagegangen under 18 Aars Toldbeskyttelse paa en saadan Maade, at min Modstander ikke kan rokke ved Rigtigheden af et eneste af mine Tal.

Min Modstander har saaledes rettet sit Angreb paa mig paa to Hovedpunkter. Det ene angaar *Skotøjsindustrien*, og der har jeg givet min Kilde. Denne Fremstilling i „Dannebrog“ fremkom, som sagt, som Modbevis mod en Statistik i vort officielle Blad „Berlingske Tidende“. Fagmandens Fremstilling har staaet aldeles uimodsaagt i over to Aar, der er aldrig fra nogen Side rejst Indsigelse mod den, hverken i Berlingske Tidende, der dog havde særlig Anledning dertil, eller andetsteds. Først nu ved denne Lejlighed benytter man de samme Tal til et Overfald paa mig, et Overfald i en Tone og af den Art, at jeg, som sagt, meget nødig vilde have imødegaaet det, særlig her i Tinget, hvis Angrebet ikke var rettet paa mig netop i min Egenskab af Ordfører her.

Det andet Hovedpunkt, hvorpaa min Modstander retter sit Angreb, er min *svenske Statistik*. Som jeg gentagende har nævnt, har min Modstander ikke rokket ved et eneste af de af mig anførte Tal. Derimod har jeg selv i Stedet for rent doktrinært at holde mig til en ensidig Forklaring af Toldbeskyttelsens Forhold til Haandværksfagene udtrykkelig udtalt her i Tinget:

„Hvorledes man nu end ellers vil begrunde denne Tilbagegang (paa Haandværksfagene) — og den skyldes naturligvis forskellige samvirkende Aarsager — er der en Ting, der er aldeles sikker, og det er den Kendsgerning, at det protektionistiske System ikke har kunnet forhindre denne stærke Tilbagegang“.

Jeg tror, denne Udtalelse er af den Beskaffenhed, at det vil være vanskeligt fra nogen som helst Side at rokke ved dens Rigtighed. Jeg stiller mig ikke doktrinært. Jeg siger ikke, at Tilbagegangen skyldes Toldbeskyttelsen alene, men at den skyldes forskellige samvirkende Aarsager. Jeg henholder mig til den Kendsgerning, at det protektionistiske System ikke har kunnet forhindre den stærke Tilbagegang, og den Kendsgerning skal man, som sagt, nok lade være at rokke ved.

Jeg nævnte under første Behandling her i Tinget vort Forhold til England. Jeg omtalte Vigtigheden af, at man ordnede det paa en heldig Maade. Angaaende